

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. március 20.
(OR. en)

6525/1/23
REV 1

CO EUR-PREP 10
POLGEN 16
ECOFIN 157
SOC 118
EMPL 77
EDUC 57
COMPET 117
MI 121
ENV 146
ENER 81

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	2023. évi európai szemeszter – Összefoglaló jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak azt az összefoglaló jelentést, amelyet az elnökség készített a 2023. évi éves fenntartható növekedési jelentésről szóló, a riasztási mechanizmus keretében készült jelentésről szóló, az együttes foglalkoztatási jelentésről szóló, valamint az euroövezet gazdaságpolitikájára vonatkozó ajánlásról szóló, a Tanács által elfogadott következtetésekről. A dokumentum kitér a 2023. évi európai szemeszterrel kapcsolatban, annak első szakaszában a különböző tanácsi formációkban tartott megbeszélésekre is.

Háttér

A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023. évi európai szemeszterhez kapcsolódó „ősz csomagot”, amely az alábbiakat tartalmazta:

- a 2023. évi éves fenntartható növekedési jelentés¹, amely a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójával összhangban kijelölte az EU gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai stratégiáját,
- a riasztási mechanizmus keretében készült, 2023. évi jelentés², amelyben a Bizottság azt javasolta, hogy 2023-ban tizenhét tagállamról készüljön részletes vizsgálat az esetleges makrogazdasági egyensúlyhiányok feltárása és súlyosságuk megállapítása céljából,
- az együttes foglalkoztatási jelentésre irányuló javaslat³, amelyben a Bizottság és a Tanács Európa foglalkoztatási és szociális helyzetét elemezte, és rámutatott, hogy mely területeken került sor előrelépésre, illetve hol kell még többet tenni,
- az euroövezet gazdaságpolitikájára vonatkozó tanácsi ajánlásra (az euroövezetre vonatkozó ajánlásra) irányuló ajánlás⁴, amelyben a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok a 2023–2024-es időszakban tegyenek intézkedéseket egyénileg – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési tervük végrehajtása révén – és együttesen az eurócsoporton belül.

Az éves fenntartható növekedési jelentés körvonalazza a kiadását követő egy–másfél évre vonatkozó uniós prioritásokat a gazdaság- és a foglalkoztatáspolitikai terén. Az e jelentésben felvázolt gazdasági kilátások a Bizottság 2022. novemberi őszi gazdasági előrejelzésén alapulnak, amelyből az derült ki, hogy 2022 erős első félévét az uniós gazdaság számára sokkal küzdelmesebb időszak követte.

¹ 15184/22.

² 15189/22.

³ 15076/22.

⁴ 15180/22.

Az Ukrajna elleni orosz agresszió által okozott gazdasági sokk ellenére az EU-ban a GDP növekedése 2022 első felében is erőteljes maradt, és még a harmadik negyedévben is pozitív volt. A munkaerőpiacok különösen reziliensnek bizonyultak; a munkanélküliség minden korábbinál alacsonyabb, a foglalkoztatás pedig rekordmagas szintet ért el.

Az éves fenntartható növekedési jelentésben a Bizottság olyan gazdaságpolitikai programot vázolt fel, amely az energiasokkok negatív hatásainak rövid távú enyhítésére, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés támogatását és a reziliencia növelését célzó középtávú erőfeszítések folytatására irányul, az új kihívások kezeléséhez szükséges rugalmasság fenntartása mellett.

Az Ecofin Tanács 2023. január 17-én a **2023. évi éves fenntartható növekedési jelentésről szóló következtetéseket**⁵ hagyott jóvá. A miniszterek elismerték, hogy Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja miatt az uniós gazdaság és társadalom számos gazdasági, társadalmi és geopolitikai kihívással néz szembe. Megállapították, hogy a minden korábbi szintet meghaladó energiaárak, a magas inflációs ráták, az ellátási hiányok, a megnövekedett adósságsszintek, valamint az emelkedő hitelfelvételi költségek jelentős hatást gyakorolnak számos uniós háztartásra és vállalatra, ami gyors, célzott és koordinált szakpolitikai fellépést tesz szükségessé uniós és nemzeti szinten egyaránt.

A Tanács széleskörűen egyetértett abban, hogy az éves fenntartható növekedési jelentésben felvázolt prioritások és a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziója – a környezeti fenntarthatóság, a termelékenység, a méltányosság és a makrogazdasági stabilitás – továbbra is irányadó szerepet tölt be az EU gazdaságpolitikai, költségvetési politikai és foglalkoztatáspolitikai koordinációja terén, és elismerte a gazdasági, költségvetési és pénzügyi stabilitás megőrzésének, valamint a makrogazdasági egyensúlyhiányok kezelésének szükségességét. A szakpolitikai intézkedéseknek támogatniuk kell a méltányos, inkluzív, reziliens és fenntartható növekedést. Az intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a zöld és digitális átállás felgyorsításához és az energiabiztonság megerősítéséhez is, összhangban az EU közép- és hosszú távú éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel.

⁵ 5125/23.

A Tanács nyugtázta, hogy 2023-ban az uniós szakpolitikai koordinációnak továbbra is az európai szemeszter, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása keretében kell folynia. Üdvözölte továbbá a Bizottság azon szándékát, hogy holisztikus áttekintést nyújtson az egyes tagállamok előtt álló gazdasági és társadalmi kihívásokról – beleértve az újonnan felmerülő kockázatok szoros nyomon követését is –, egyúttal hangsúlyozta a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás folytatódó végrehajtásának fontosságát. A Tanács ugyanakkor szorgalmazta, hogy az európai szemeszter továbbra is elsősorban a gazdaság-, a költségvetési és a foglalkoztatáspolitikára összpontosítson, beleértve a zöld és digitális átállás szempontjából releváns politikákat is, elkerülve a különböző felügyeleti munkafolyamatok közötti átfedéseket és párhuzamos erőfeszítéseket, valamint egyidejűleg biztosítva a kiegészítő jelleget.

A riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentésről szóló, 2023. január 17-i következtetéseiben⁶ az Ecofin Tanács üdvözölte a dokumentumban foglalt elemzést, amely dokumentum elindította az Unió és az euroövezeten belüli makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás tizenkettedik éves fordulóját.

A miniszterek nyugtázták a Bizottság azon szándékát, hogy részletes vizsgálatot végezzen a 2022-ben egyensúlyhiányt vagy túlzott egyensúlyhiányt mutató tíz tagállam tekintetében, valamint hét további olyan tagállam esetében, amelyekben különösen fennáll az újonnan kialakuló egyensúlyhiányok kockázata.

A Tanács kiemelte, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány megelőzése és kiigazítása javítja a tagállamok azon képességét, hogy reagáljanak a sokkokra, és támogatja a gazdasági konvergenciát. Az összes egyensúlyhiány csökkentése pozitív tovagyrűző hatásokat eredményez az euroövezetben és az EU-ban.

⁶ 5124/23.

Az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló, 2023. évi ajánlástervezetében⁷ a Tanács azt ajánlotta a tagállamoknak, hogy a 2023–2024-es időszakban egyrészt egyénileg, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervük végrehajtása révén, másrészt pedig együttesen, az eurócsoporton belül hozzanak intézkedéseket. Az euroövezeti gazdaságoknak fenn kell tartaniuk a közberuházások magas szintjét, és elő kell mozdítaniuk a magánberuházásokat, amelyek szükségesek a gazdasági és társadalmi reziliencia fokozásához, valamint a zöld és a digitális átállás támogatásához, többek között az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrásokra való átállás érdekében. Végre kell hajtaniuk a kohéziós politikai programokat, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket, biztosítva a reformok és a beruházások időben történő végrehajtását, továbbá gondoskodniuk kell arról, hogy a tervek aktualizálása a változó gazdasági helyzet figyelembevételével célirányos legyen, és ne csökkentse az általános ambíciószintet.

Az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlástervezet⁸ szociális vonatkozásait illetően a Tanács ösztönözte a tagállamokat, hogy a nemzeti gyakorlatokkal összhangban és a szociális partnerek szerepének tiszteletben tartásával járuljanak hozzá, hogy a bérfejlesztés enyhítse a munkavállalók – különösen az alacsony jövedelmű munkavállalók – vásárlóerejének csökkenését, miközben tükrözi a termelékenység középtávú alakulását és korlátozza az inflációra gyakorolt másodlagos hatásokat. Intézkedéseket kell hozni a szociális támogatási rendszerek kialakítására, illetve szükség esetén kiigazítására annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásoknak az energiasokk kezeléséhez, valamint a zöld és a digitális átálláshoz, ellensúlyozva a szegénység fokozott kockázatát. Az euróövezeti tagállamoknak tovább kell javítaniuk az aktív munkaerőpiaci intézkedéseket, és fel kell lépniük a szakemberhiány enyhítése és a minőségi foglalkoztatás előmozdítása érdekében.

Az ajánlás elfogadására azt követően kerül majd sor, hogy az Európai Tanács a 2023. március 23–24-i ülésén jóváhagyta azt.

⁷ 5041/23.

⁸ 5278/23.

Az EPSCO Tanács 2023. március 13-án elfogadta a **2023. évi együttes foglalkoztatási jelentést**⁹. A jelentés éves áttekintést nyújtott az Európai Unióban bekövetkezett főbb foglalkoztatási és szociális fejleményekről, valamint a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokkal összhangban hozott közelmúltbeli szakpolitikai intézkedésekről.

Ugyanezen az ülésen a Tanács a **2023. évi éves fenntartható növekedési jelentésről és az együttes foglalkoztatási jelentésről szóló következtetéseket**¹⁰ is jóváhagyott, amelyben felszólította a tagállamokat, hogy nemzeti reformprogramjukban vegyék figyelembe mindkét dokumentum prioritásait és megállapításait, és gyorsítsák fel a szociális jogok európai pillére elveinek végrehajtását a 2030-ra kitűzött uniós kiemelt célok és nemzeti célkitűzések elérése érdekében. A Tanács felkérte a tagállamokat, hogy javítsák a szociális védelmi rendszerek megfelelőségét és fenntarthatóságát mindenki számára a gazdasági és társadalmi reziliencia fokozása érdekében, figyelembe véve a munkaképes korú népességnek a demográfiai változással összefüggő zsugorodását is.

A tagállamoknak szisztematikusan, időben és érdemben be kell vonniuk a szociális partnereket, a civil társadalmat és az egyéb érdekelt feleket az európai szemeszter és a döntéshozatali ciklus valamennyi szakaszába, mivel ez kulcsfontosságú a gazdaság-, foglalkoztatás- és szociálpolitikai koordináció és a végrehajtás sikere szempontjából.

A miniszterek arra ösztönözték a Bizottságot, hogy az európai szemeszter keretében kövesse nyomon a zöld és a digitális átállás foglalkoztatási, készségekkel kapcsolatos és társadalmi szempontjait, figyelembe véve a nemzeti energia- és klímatervek várható aktualizálását is.

⁹ 6059/23.

¹⁰ 6681/23.

Véleménycserék és irányadó vita

Az Ecofin Tanács 2022. december 6-án véleménycserét folytatott az őszi csomag három eleméről: az éves fenntartható növekedési jelentésről, amely 12–18 hónapos időtávra vázolta fel az EU gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai prioritásait; a riasztási mechanizmus keretében készült jelentésről, amely elindította a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás éves fordulóját; valamint az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló ajánlásról, amely ajánlásokat fogalmazott meg az euroövezeti tagállamok számára az euroövezet egészének működését érintő szakpolitikákra vonatkozóan. Az érintett dokumentumokat az Ecofin Tanács a 2023. január 17-i ülésén jóváhagyta.

Az EPSCO Tanács 2022. december 8-án irányadó vitát tartott az európai szemeszterről, miután a Bizottság ismertette az őszi csomagot. A miniszterek széles körben elégedettek voltak a csomaggal, és úgy vélték, hogy annak prioritásai és kihívásai relevánsak és érvényesek. A miniszterek szorgalmazták, hogy egyensúlyt kell teremteni a közép- és hosszú távú kihívások között, egyúttal azonban támogatni kell a magas infláció és a magas energiaköltségek következtében megnövekedett megélhetési költségek miatt átmenetileg kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokat. A miniszterek úgy vélték, hogy a képzés és a tanulás – például a továbbképzés és az átképzés – elengedhetetlen a munkaerőhiány és a munkanélküliség közötti szakadék áthidalásához. Rámutattak, hogy a foglalkoztatási és szociálpolitikai szempontok kulcsfontosságú szerepet játszanak az európai szemeszterben.

A 2023. március 13-i véleménycsere során az EPSCO Tanács miniszterei a versenyképességre és a készségekre összpontosítottak. A miniszterek úgy vélték, hogy a versenyképesség elengedhetetlen a fenntartható gazdasági reziliencia és jólét, valamint a szociális jólét eléréséhez. Emellett meg fogja könnyíteni a zöld és a digitális átállást azáltal, hogy lehetőségeket teremt a vállalkozások és a magánszemélyek számára. A miniszterek úgy látták, hogy az európai gazdaságok jövőbeli versenyképessége függ az európai munkavállalók készségeitől, mivel a digitális készségek alacsony szintje akadályozhatja a termelékenység növekedését és szélesítheti a digitális szakadékot, ami egyenlőtlenségekhez vezet. A készségek központi szerepet játszanak abban, hogy teljesüljenek a klímasemlegesség 2050-ig történő megteremtésére és a digitális évtizedben rejlő lehetőségek kiaknázására irányuló uniós célok, még hozzá úgy, hogy közben senkit nem hagyunk hátra.

A Környezetvédelmi Tanács 2023. március 16-i ülésén a miniszterek hangsúlyozták, hogy az Oroszország Ukrajna elleni agressziójából eredő jelentős gazdasági, társadalmi és költségvetési kihívások ellenére is folytatni kell a környezeti fenntarthatóság társadalmi-gazdasági előnyeinek feltérképezésére irányuló munkát. A miniszterek olyan horizontális gazdaságtámogató eszközökről folytattak megbeszélést, amelyek hozzájárulhatnak a fenntartható fogyasztási és termelési rendszerekre való átállás felgyorsításához, a biológiai sokféleség csökkenésének kezeléséhez, valamint a gazdasági növekedés előmozdításához. Ezzel összefüggésben a miniszterek kiemelték, hogy a fenntartható rendszerszintű átállások elősegítésében döntő szerepet játszhat az, ha kezeljük a környezetvédelem terén fennálló beruházási hiányt, előmozdítjuk a környezetbarát költségvetés-tervezést, valamint ha sor kerül a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának és az egyéb káros támogatásoknak a fokozatos kivezetésére. A miniszterek arra is rámutattak, hogy az európai szemeszternek továbbra is átlátható folyamatnak kell maradnia, és e tekintetben jelezték a tudásnak és a megbízható adatok rendelkezésre állásának mint olyan tényezőknek a fontosságát, amelyek fontos szerepet játszanak a zöld átállásban.

Az európai szemeszter parlamenti dimenziójának elismeréseként az elnökség az Európai Parlamenttel közösen „Az uniós gazdasági kormányzás parlamenti szempontból” címmel megrendezte az európai szemeszter 2023-as parlamenti hetét¹¹ (2023. február 27–28.), és részt vett az Európai Parlamentnek az európai szemeszterről folytatott közös vitáján (2023. március 14.).

¹¹ Program – Európai parlamenti hét, 2023_14.02.pdf (europa.eu) (angol nyelven)